

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) č. 1258/2011

z 2. decembra 2011,

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu dusičnanov v potravinách

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

keďže:

- (1) Nariadením Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách⁽²⁾, sa stanovujú maximálne hodnoty obsahu dusičnanov v určitej listovej zelenine.
- (2) Napriek pokroku v správnej poľnohospodárskej praxi sa v niektorých prípadoch prekračujú maximálne hodnoty, a preto bola niektorým štátom priznaná dočasná výnimka na uvádzanie na trh určitej listovej zeleniny vypestovanej a určenej na spotrebu na ich území, ktorá obsahuje množstvo dusičnanov prekračujúce stanovené maximálne hodnoty.
- (3) Od zavedenia maximálnych hodnôt obsahu dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte sa vykonalo mnoho výšetrení týkajúcich sa faktorov, ktoré ovplyvňujú prítomnosť dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte, a opatrení, ktoré je potrebné prijať s cieľom znížiť prítomnosť dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte na čo najnižšiu možnú mieru. Napriek pokroku dosiahnutému v správnej poľnohospodárskej praxi v oblasti znižovania prítomnosti dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte a prísnemu uplatňovanie tejto praxe nie je v určitých regiónoch Únie možné sústavne udržiavať hodnoty obsahu dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte pod súčasnými maximálnymi hodnotami. Dôvodom je, že hlavným faktorom ovplyvňujúcim prítomnosť dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte sú klimatické, a najmä svetelné podmienky. Tieto klimatické podmienky nemôže pestovateľ ovplyvniť ani zmeniť.
- (4) Aby sa mohol vytvoriť aktualizovaný vedecký základ pre dlhodobú stratégiu riadenia rizika vyplývajúceho z prítomnosti dusičnanov v zelenine, bolo potrebné, aby Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (ďalej len „EFSA“) vypracoval vedecké hodnotenie rizika, v ktorom zohľadnil nové informácie. V tomto hodnotení sa museli zohľadniť všetky relevantné úvahy o rizikách a prínosoch, napríklad sa museli zväziť všetky možné negatívne vplyvy dusičnanov oproti možným pozitívnym účinkom konzumácie zeleniny ako napr. antioxidantná

účinky alebo iné vlastnosti, ktoré by určitým spôsobom mohli pôsobiť proti rizikám vyplývajúcim z prítomnosti dusičnanov a výsledných nitrózolúčenín alebo ich vyrovnávať.

- (5) Na žiadosť Komisie vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „vedecká skupina“) prijala 10. apríla 2008 vedecké stanovisko o dusičnanoch v zelenine⁽³⁾. Vedecká skupina porovnala riziká a prínosy súvisiace s expozíciou dusičnanom zo zeleniny. Z celkového pohľadu odhadovaná expozícia dusičnanom zo zeleniny pravdepodobne nebude mať za následok významné zdravotné riziká, a teda prevládajú uznávané pozitívne účinky konzumácie zeleniny. Vedecká skupina uznala, že v prípade zeleniny, ktorá je vo veľkej miere zastúpená v strave, alebo v prípade osôb, v ktorých strave je vysoký podiel zeleniny ako rukola, sa príležitostne vyskytujú okolnosti (napr. nepriaznivé podmienky pre miestnu/domácu produkciu), ktoré je potrebné posudzovať v každom jednotlivom prípade.
- (6) V nadväznosti na diskusiu o vhodných opatreniach a obavách vyjadrených v súvislosti s možnými rizikami pre dojčatá a malé deti v prípade akútnej expozície pri príjme potravy Komisia požiadala EFSA o doplňujúce vedecké vyhlásenie týkajúce sa dusičnanov v zelenine, ktorým by sa podrobnejšie posúdili riziká pre dojčatá a malé deti spojené s prítomnosťou dusičnanov v čerstvej zelenine a tiež zväzil akútny príjem z potravy s prihliadnutím na aktuálne údaje o prítomnosti dusičnanov v zelenine, podrobnejšie údaje o konzumácii zeleniny u dojčiat a malých detí a na možnosti stanovenia maximálnych hodnôt obsahu dusičnanov v listovej zelenine, ktoré by mierne prevyšovali súčasné hodnoty. Vedecká skupina prijala 1. decembra 2010 vyhlásenie o možných rizikách pre verejné zdravie u dojčiat a malých detí vyplývajúcich z prítomnosti dusičnanov v listovej zelenine⁽⁴⁾.
- (7) V uvedenom vyhlásení dospela vedecká skupina k záveru, že expozícia dusičnanom vo varenom špenáte pripravovanom z čerstvého špenátu na úrovni súčasných alebo zamýšľaných maximálnych hodnôt pravdepodobne nepredstavuje zdravotné riziko, hoci u niektorých dojčiat

⁽³⁾ Stanovisko Vedeckej komisie pre kontaminanty v potravinovom reťazci na žiadosť Európskej komisie o vykonanie vedeckého hodnotenia rizika dusičnanov v zelenine (Opinion of the Scientific Panel on Contaminants in the Food chain on a request from the European Commission to perform a scientific risk assessment on nitrate in vegetables), Vestník EFSA (2008), č. vestníka 689, s. 1. <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/689.pdf>

⁽⁴⁾ Pracovná skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (CONTAM); Vedecké stanovisko o možných zdravotných rizikách pre dojčatá a malé deti vyplývajúcich z prítomnosti dusičnanov v listovej zelenine. (Scientific Opinion on possible health risks for infants and young children from the presence of nitrates in leafy vegetables). Vestník EFSA 2010; (12):1935. doi:10.2903/j.efsa.2010.1935. <http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/1935.pdf>

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5.

nemožno pri konzumácii presahujúcej jedno špenátové jedlo za deň vylúčiť určité riziko. EFSA uviedol, že nevezal do úvahy prípadné zmeny množstva dusičnanov spôsobené spracovaním potravín ako napr. umytím, olúpaním a/alebo varením, keďže to nebolo možné posúdiť z dôvodu nedostatku reprezentatívnych údajov. Nezohľadnenie kvantitatívneho dosahu spracovania potravín na hodnoty obsahu dusičnanov môže následne viesť k nadhodnoteniu expozície. Ďalej sa dospelo k záveru, že hodnoty dusičnanov v šaláte nie sú dôvodom na zdravotné obavy u detí. Presadzovanie aktuálnych maximálnych hodnôt obsahu dusičnanov v hlávkovom šaláte a špenáte alebo zamýšľaných maximálnych hodnôt, ktoré sú o 500 mg/kg vyššie než súčasné maximálne hodnoty, by malo len malý dosah.

- (8) V záujme zabezpečenia právnej istoty pre pestovateľov vo všetkých regiónoch Európskej únie, ktorí prísne uplatňujú správnu poľnohospodársku prax s cieľom obmedzenia prítomnosti dusičnanov v špenáte a hlávkovom šaláte na čo najnižšiu možnú mieru, je preto vhodné mierne zvýšiť maximálne hodnoty obsahu dusičnanov v čerstvom špenáte a hlávkovom šaláte bez toho, aby došlo k ohrozeniu verejného zdravia.
- (9) Vzhľadom na to, že rukola niekedy vykazuje veľmi vysoké množstvo dusičnanov, je vhodné stanoviť maximálnu hodnotu pre rukolu. Maximálna hodnota pre rukolu by sa mala za dva roky preskúmať s cieľom znížiť stanovené hodnoty potom, čo sa určia faktory, ktoré sa podieľajú na prítomnosti dusičnanov v rukole, a potom, čo bude v prípade rukoly plne zabezpečené dodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe s cieľom obmedziť obsah dusičnanov na minimum.
- (10) Vzhľadom na to, že Komisia poverila EFSA, aby zhromaždil všetky údaje o výskyte kontaminantov, vrátane dusičnanov, v potravinách do jednej databázy, je vhodné aby sa výsledky oznamovali priamo EFSA.

- (11) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravie zvierat a Európsky parlament ani Rada proti nim nevzniesli námietku,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) č. 1881/2006 sa mení a dopĺňa takto:

1. V článku 7 sa vypúšťajú odseky 1, 2 a 3.

2 V článku 9 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Členské štáty monitorujú hodnoty obsahu dusičnanov v zelenine, ktorá môže obsahovať pomerne vysoké hodnoty, najmä v zelenej listovej zelenine, a výsledky pravidelne oznamujú Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín.“

3. V prílohe sa oddiel 1: Dusičnany nahrádza oddielom uvedeným v prílohe k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od dátumu nadobudnutia účinnosti. Maximálne hodnoty pre rukolu stanovené v bode 1.5 prílohy sa uplatňujú od 1. apríla 2012.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 2. decembra 2011

Za Komisiu
predseda
José Manuel BARROSO

PRÍLOHA

„Oddiel 1: Dusičnany

Potraviny ⁽¹⁾		Maximálne hodnoty (mg NO ₃ /kg)	
1.1	Čerstvý špenát (<i>Spinacia oleracea</i>) ⁽²⁾		3 500
1.2	Konzervovaný, hlboko zmrazený alebo mrazený špenát		2 000
1.3	Čerstvý šalát (<i>Lactuca sativa</i> L.) (chránený a voľne pestovaný šalát) s výnimkou šalátu uvedeného v bode 1.4	Zberaný od 1. októbra do 31. marca: šalát pestovaný v skleníku alebo vo fóliovníku	5 000
		šalát pestovaný pod holým nebom	4 000
		Zberaný od 1. apríla do 30. septembra: šalát pestovaný v skleníku alebo vo fóliovníku	4 000
		šalát pestovaný pod holým nebom	3 000
1.4	„ľadový“ šalát	šalát pestovaný v skleníku alebo vo fóliovníku	2 500
		šalát pestovaný pod holým nebom	2 000
1.5	Rukola (<i>Eruca sativa</i> , <i>Diplotaxis</i> sp, <i>Brassica tenuifolia</i> , <i>Sisymbrium tenuifolium</i>)	Zberaná od 1. októbra do 31. marca:	7 000
		Zberaná od 1. apríla do 30. septembra:	6 000
1.6	Spracované potraviny na báze obilia a detská výživa pre dojčatá a malé deti ⁽³⁾ ⁽⁴⁾		200*